

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/112

KARAR NO : 1987/116

ÖZET: Asker kişinin, 353 sayılı Kanununun 9. maddesi kapsamı dışında kalan suçuna ilişkin davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

As.C.K. 144
TCK 230.wd.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Besim Cingi ve Mustafa Altürk

O L A Y : 3.7.1984 tarihinde sanıklardan Besim Cingi'nin Uludere As-

kerlik Şubesinde personel Astteğmeni ve sanık Mustafa Altürk'ün de aynı yerde sivil memur oldukları ve Uludere Jandarma Bölük Komutanlığı'nca aranan Salih Kaya isimli şahsın, askerlik şubesine başvurması halinde, Uludere Jandarmasına haber verilmesi istendiği halde bu şahsın jandarmaya haber verilmeden askerlik şubesinde eğitim birliğine sevkini yapıldığı ileri sürülerek, haber vermeyerek görevlerini ihmal eden sanıkların, Askerî Ceza Kanununun 144. maddesi yoluyla TCK.nun 230/1. maddesi uyarınca tecziyeleri istemiyle, Van 21. Jandarma Sınır Tugay Komutanlığı Askerî Savcılığı'nın 11.4.1986 gün, 9-196 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Van 21. Jandarma Sınır Tugay Komutanlığı Askerî Mahkemesi; 2.7.1986 gününde, 1986/275-253 sayı ile; bu konuda Uludere Askerlik Şube Başkanlığı'na, Hakkari Valiliğince verilen görevin, genel güvenlik nedeniyle aranan askerlik şubesi yükümlülerinin şubeye başvurmaları halinde ele geçirilmesi için güvenlik ünitelerine haber vermesini içerdiği ve bu görevin Askerî Ceza Kanununun 144. maddesinde öngörülen askerî bir iş olmadığı ve esasen aynı görevin vergi, maliye, tapu ve iş ve işçi Bulma Kurumu gibi tüm kuruluşlara verilmiş olduğu ve ortada askerî bir suç olmadığından 353 sayılı Kanunun 9. maddesi kapsamına girmediği ve sanık Besim Cingi'nin de terhis edilmiş olması nedeniyle davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Uludere Asliye Ceza Mahkemesi; 14.7.1987 gününde, esas 1986/61, karar 1987/17 sayı ile; sanıklara atılı eylemin şibih askerî suç olduğunu ve bu itibarla 353 sayılı Kanunun 9., ve 12. maddeleri uyarınca davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya Uludere Asliye Ceza Mahkemesi'nin 4.11.1987 gün, 1986/61 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

.../....

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Uzel Kızılkılıç, Yavuz T. Özgen, Nursafa Pandar ve Dr. Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı, 28.12.1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavoğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Caner Seben'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere, askerlik şubesinde görevli asker kişi olan sanıkların, genel güvenlik nedeniyle aranan bir kişinin askerlik şubesine başvurması halinde, yakalanmasının temini için jandarmaya haber verilmesi istendiği halde bunu yapmayarak görevlerini ihmal ettikleri iddia edilmiştir.

İddianamede sanıkların Askerî Ceza Kanununun 144. maddesi yolu ile TCK.nun 230. maddesi uyarınca tecziyeleri istenmiştir.

Askerî Ceza Kanununun 144. maddesinde, kendisine sevdiX edilen askerî bir işin ifasında ihmâl ve tekâsül gösterenlere verilecek ceza yönünden TCK.nuna atıf yapılmış ve böyle bir suçun askerî suç olarak kabulü gerekmiştir.

Gene Askerî Ceza Kanununun 12. maddesinde, Askerî Ceza Kanunu tatbikatında hizmet tabirinden maksadın, askerî bir vazifenin madun tarafından yapılması hali olduğu belirtilmiştir.

353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 9. maddesi, askerî mahkemelerin, asker kişilerin askerî olan suçları ile bunların asker kişileri aleyhine veya askerî mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli olduklarını belirtmiştir.

Bu durumda asker olan sanıkların atılı suçtan ötürü askerî mahkemede yargılanmalarının önkoşulu, ortada askerî bir hizmet ve görevin mevcut olması ve bu görevin ihmal edilmiş bulunmasıdır. Oysa ki, olayda sadece güvenlik nedeniyle aranan bir kişinin güvenlik makamlarına haber verilmesinde ihmal gösterildiği iddiası söz konusu olup bu eylemin askerî bir iş ve hizmet olarak kabulü mümkün değildir.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Uludere Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.... /

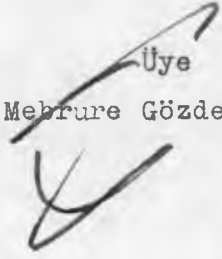
Alu

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adlî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Uludere Asliye Ceza Mahkemesi'nin 14.7.1987 günlü, esas 1986/61 karar 1987/17 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 28.12.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

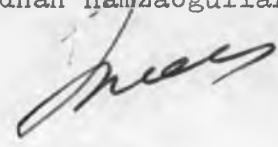
Başkan
Selahattin Metin

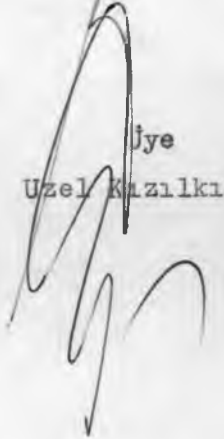
Üye
Mebrure Gözdemir

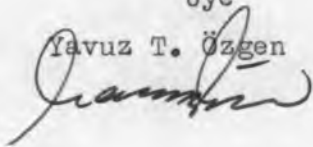
Üye
Adnan Hamzaoğulları

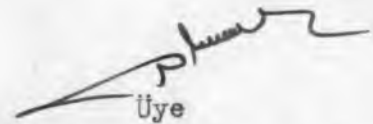
Üye
Uzel Kazılıkılıç

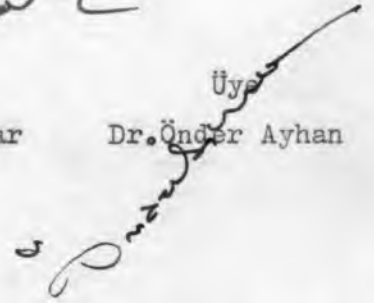
Üye
Yavuz T. Özgen

Üye
Nursafa Pandar

Üye
Dr. Önder Ayhan

İki.